

divina, mors martyrum solum analogice dicuntur sacrificia. d. 88, s. 6.
Non est de jure naturæ, licet sit valde accommodatum ad implendum præceptum naturale colendi Deum. d. 73, s. 8
In unoquoque sacrificio, cultus Dei externus, mystica significatio et satisfactio pro peccato consideranda. d. 74, s. 1
Ratio sacrificii potior ratione sacramenti, licet non in omnibus inferioribus. d. 76, s. 2
Diversus ritus in sacrificando, si idem semper motivum adit, constituit diversa specie sacrificia, quatenus sensibilia signa sunt, non qua actus virtutis. d. 76, s. 1
Non est de essentia sacrificii, quod proximum offerens de illo participet. d. 75, s. 5
Vide Sacramentum, § Essentia.

MATERIA ET FORMA.

Materia sacrificii consistit in oblatione rei permanentis Deo immediate facta. d. 73, s. 5
Oblatum et rem oblatam comparando, hæc ut materia, illa se habet ut forma. ibid.
Per hanc oblationem debet immutari res oblata et qualiter. d. 73, s. 5, et d. 75, s. 5
Non est necessarium in omni sacrificio re distinguiri actiones, quibus res consecratur, offertur, et immutatur, seu consumitur, sed sufficit esse ratione distinctas. d. 75, s. 5
Requiritur tamen in quovis sacrificio aliud, quod ab aliquo alicui pro aliquo offeratur, non tamen oportet hec omnia esse realiter distincta. d. 73, s. 5
Requiritur etiam altare et legitimus minister. ibid.

INSTITUTIO.

Ad sacrificia instituenda satis magna causa est gratiarum actio. d. 3, s. 1
Sacrificiorum usus fidelibus et infidelibus communis. d. 78, s. 2 Semper potuerunt homines sacrificia instituire, licet Deus in aliqua republica hanc potestatem sibi reservaverit. d. 78, s. 3
Necessaria est ad hoc publica auctoritas. d. 78, s. 4

QUOTUPLEX SIT.

Aliud honorarium, aliud in expiationem peccati, d. 1, s. 2 Aliud legis naturæ, aliud scriptæ, aliud gratiae, et in quo hæc inter se differant. d. 73, s. 7
Sacrificia, quæ ex animalibus fiebant, hostia et victimæ; quæ ex terre fructibus, immolationes; quæ ex liquoribus, libamenta dicebantur. ibid.
Aliud holocaustum, aliud hostia pro peccato, aliud hostia pacifica. ibid.
Aliud cruentum, aliud incuruentum. ibid.
Alia in variis quæque fines instituta. ibid.
Sacrificium propitiatorium triplex. d. 74, s. 1

EFFECTUS ET MINISTER.

Cur idem sacrificium multis prodesse et pro pluribus offerri possit, non vero sacramentum. d. 1, s. 4
Minister sacrificii sacerdos, qui publica debet auctoritate designari vel consecrari. d. 73, s. 4

SACRIFICIUM NOVÆ LEGIS.

Cur Deus sibi reservaverit institutionem sacrificii in hac lege. d. 73, s. 3
Est in hac lege verum sacrificium quod unicum cum sit, omnes sacrificiorum rationes perfectissime continet. d. 74, s. 1

Potuit esse in hac lege sacrificium cruentum, quod valde excederet cruenta legis veteris. d. 74, s. 4
Cur in hac lege unicum sit sacrificium, cum tot sacramenta. d. 74, s. 4
Vide verbum Missa.

SACRIFICIA VETERIS LEGIS.

Multa fuere, quæ tamen non erant sacramenta. d. 1, s. 1
Univoce participant rationem sacrificii cum nostro. d. 1, s. 2
In alicujus rei interitu potius, quam in effectione seu productione instituta. d. 75, s. 5

SACRIFICIA LEGIS NATURE.

Etiam lege naturæ, fuit sacrificium cruentum et inercuentum. d. 73, s. 8
Vide verbum Lex naturæ, et verb. Melchisedech.

SANCTIFICATIO.

Duplex, alia interna et perfecta, alia legalis et imperfecta. d. 1, s. 2

SANDALIA.

Sandalia Episcoporum specialem habent benedictionem. d. 82, s. 3
Olim sacerdotes utebantur sandaliis. ibid.

SANGUIS.

Pars est corporis humani vivi, non vero mortui. d. 15, s. 4
Semper habet diversam formam intra corpus et extra. ibid.

SATISFACTIO.

Non est pars essentialis, sed integralis sacramenti pœnitentiae, valetque sacramentum, licet illa omittatur vel non injungatur. d. 33, s. 1

Intensio satisfactionis in multitudine satisfactionis consistit. ibid.

Opera satisfactoria qualiter imponi possint baptizando. q. 68, a. 5

SIGNUM.

Signum ad placitum non constituitur per relationem realem, nec rationis, sed per extrinsecam denominationem. d. 2, s. 1

Supponit pro tota adæquata materia imposta ad significandum. d. 2, s. 2

In eo totali forma est significatio imposta, reliqua ut materia se habent. ibid.

In his signis sepe contingit dari signum rei, et signum signi. d. 74, s. 2

Signi ad placitum ratio non mutatur metaphysicæ ex eo, quod magis vel minus duret, mutatur tamen moraliter. d. 1, s. 3

SILIGO.

Delitias tritici, Hispanæ, Candeal, significat. d. 44, s. 1

SIMON MAGUS.

Ab Apostolis baptizatus, nunquam tamen confirmatus fuit. d. 28, s. 5

SPES.

Quæ spei motiva in Eucharistia. Vide Eucharistia, § Institutio.

SPECIES.

Species rerum fidei. Vide verbum Fides.

SUBSTANTIALIS MODUS.

Modus, qui ad constitutionem vel complementum substantiae non concurrit, non potest esse substantialis. d. 47, s. 2

SYMPATHIA.

Sympathia potentiarum non pendet ex loco, sed ex identitate animæ, in qua potentiae radicantur. d. 48, s. 6

TEMPLUM.

Vide Ecclesia, et Missa, § Ubi celebranda.

TEMPUS.

Tempus intrinsecum non potest in eadem re secundum idem esse multiplicari. d. 48, s. 4

THEOLOGIA.

Evidenter solvit argumenta contra fidei mysteria non negative tantum, sed positive. d. 46, s. 7
Ut suprema sapientia de reliquis scientiis judicat, illesque corrigit. d. 49, s. 4

TRADITIO.

Traditio Ecclesiae circa rem fidei, quando ab Apostolis, quando a Christo immediate emanasse intelligatur. d. 41, s. 1

TRANSUBSTANTIATIO.

Quam convenienter hoc nomen significet conversionem, quæ fit in Eucharistia. d. 50, s. 1

Includit quidquid est de ratione conversionis, et aliquid superaddit, per quod a ceteris conversionibus differt. d. 50, s. 2

Ut passiva et ut activa considerari potest, et quid utraque sit. d. 50, s. 3

Nullatenus in prædicamentali relatione consistit, sed in dependentia effectus a causa per modum cujusdam fieri. ibid.

Substantia panis, quæ transubstantiatur, nullo modo manet in Eucharistia, imo neque in rerum natura, nec secundum materiam, nec secundum formam, sed secundum accidentia tantum. d. 49, s. 2 et 3

Nec manet subsistentia, suppositalitas, neque existentia panis. d. 49, s. 4

Non solum transubstantiatio, sed nec transmutatio fieri potest inter specificas differentias tantum, manente eodem individuo generis, ut subjecto talis transmutationis. ibid.

In transubstantiatione vera et realis actio intercedit, qua corpus Christi sub speciebus constitutur, quæ circa Christi corpus versatur. d. 50, s. 3

Terminus transubstantiationis non est præsentia corporis Christi in loco, ubi erat panis, nec aliqua ejus unio cum speciebus. d. 50, s. 4

Proprius ejus terminus est substantia corporis Christi, quatenus illam jam præexistentem et productam attingit per modum veræ conservationis. ibid.

Transubstantiatio non est actio tantum adductiva, etiam ex mente D. Thomæ. ibid.

Implicat, panem transubstantiari in Christi corpus, nisi in aliqua re, vel modo aliter se habeat corpus Christi. d. 50, s. 5

Licet habeat quidquid influxus creatus, non tamen sit per modum creationis. ibid.

INDEX RERUM.

In transubstantiatione panis substantia desinit ex vi actionis positivæ, et qualis sit. d. 50, s. 6
Substantia panis in transubstantiatione non annihilatur, imo etiam si illi non succederet Christi corpus, non annihilaretur ex vi actionis, qua modo desinit. d. 50, s. 7

Tota transubstantiatio in uno instanti perficitur, quod est primum esse corporis Christi sub speciebus, et primum non esse substantia panis. d. 50, s. 8
Per illam totus panis in totum Christi corpus convertitur, ita ut materia in materiam, et forma in formam convertatur. d. 50, s. 10, et d. 51, s. 4
Non repugnat per transubstantiationem aliqua etiam accidentia desinere. d. 56, s. 1

Actio instrumenti ad transubstantiationem concurrens, ubi recipiatur. d. 50, s. 4
Actio est ex omni parte supernaturalis, et mirabilius opus creatione, non vero incarnatione. d. 50, s. 8
Plura concurrunt miracula in hoc opere, et quæ sint. ibid.
Egregia comparatio Eucharistiae et Incarnationis.

An sit miraculum. d. 51, s. 6
d. 50, s. 8

TYPHA.

Materia dubia est sacramenti Eucharistiae. d. 44, s. 1

VERBUM.

Verbum concessionariorum non est necessarium sacramentis. d. 2, s. 2
Verba, ex quibus constant sacramenta, quæ sint, quando mutentur, et cum qua mutatione destruatur sacramentum. Vide Sacramentum, et Sacraenta novæ legis, § Materia, et § Forma.

VERBUM DIVINUM.

Quomodo sit in Eucharistia. Vide Christus in Eucharistia, § Verbum divinum, et Unio hypostatica.

VERITAS.

Vide Propositio.

VESPERA.

Vespera alia meridiana, alia nocturna, et quid utraque sit. d. 41, s. 1
Vespera nocturna sequentis festivitatis initium apud Hebreos. ibid. Finem diei in Scriptura significat. ibid.

VINUM.

Solum vinum vitis simpliciter vinum, reliqui liquores, secundum quid tantum. d. 45, s. 1

Vinum album et nigrum solum accidentaliter differunt. ibid.
Vinum congelatum non amittit veram vini substantiam. d. 45, s. 1
Vide Eucharistia, § Materia.

VIRTUS.

Virtutes quo modo infundantur per sacramenta. Vide Sacraenta novæ legis, § Effectus.

VISIO.

De potentia absoluta fieri potest visio objecti non existentis. d. 53, s. 4

VIVENS ET VITA.

Vita spiritualis cur non indigeat tantum medio simpliciter necessario, cibo extrinsecus adveniente, sicut corporalis. q. 73, a. 4
De viventibus proprie intelligitur principium Aristotelis, *Omnium natura constantium datum esse certum terminum magnitudinis et parvitudinis.* q. 74, a. 2

UNCTIO.

Vide Confirmatio, § Materia.

UNIO.

Alia formalis, alia effectiva, et quid utraque sit, et per quid inter se distinguantur. d. 47, s. 3
Inter substantiam et accidentem non potest esse unio substantialis, neque ex accidentali et substantiali mixta. ibid.
Cum subjectum et accidentem uniuntur, necesse est, unum quodammodo esse actum alterius. ibid.
Unio hypostatica non fit in natura, sed in persona. d. 49, s. 2

Quæ uniuntur, prius debent fieri sibi invicem praesentia. d. 50, s. 4
Unio accidentis ad subjectum, modus est accidentalis, ad prædicamentum talis accidentis pertinens. d. 46, s. 2

VOTUM.

Vovens ingredi in religionem, tenetur, quam primum moraliter possit, votum implere. d. 31, s. 2
Vide verbum Sacramentum, Sacraenta novæ legis, Baptismus, § Votum, et Eucharistia, § Necessitas.

USUS.

Usus rei aliquid supra rem ipsam addit. d. 42, s. 4

